

2.lekcija

Politika – kako demokratska zajednica rješava svoje probleme

Model političkog ciklusa

Ova tablica sažima informacije koje su nastavniku potrebne za planiranje i izvođenje lekcije.

Razvijanje kompetencije izravno upućuje na ODGLJP.

Cilj učenja pokazuje što učenici znaju i razumiju.

Zadatak (zadaci) koji se daju učenicima, uz **metodu**, bitni su sastavni dijelovi procesa učenja.

Kontrolni popis **materijala** je pomoć u pripremi nastavnog sata.

Raspored nastavniku omogućuje okvirno planiranje vremena.

Razvijanje kompetencije	Analiza: raditi na osnovu modela.
Cilj učenja	Politika služi rješavanju problema koji pogađaju zajednicu.
Zadaci za učenike	Učenici primjenjuju model političkog ciklusa na konkretnе primjere po njihovu izboru.
Materijali i sredstva	Preklopnik (<i>flipchart</i>) i flomasteri. Novine. Radni materijali za učenike 6.1 i 6.2.
Metoda	Predavanje, grupni rad.
Raspored	1. Predavanje i pitanja koja slijede. 15 min. 2. Sastavljanje grupe za istraživali zadatak. 10 min. 3. Istraživački zadatak. 15 min.

1. Izlaganje i pitanja koja slijede

Nastavnik upoznaje učenike s modelom političkog ciklusa. Učenici imaju već potrebna saznanja o početnoj fazi ciklusa i utvrđivanja programa i spremni su za pitanje o tome što se događa kada je problem privukao pažnju javnosti.

Nastavnik ukratko govori o tome što se sve uklapa u taj kontekst (povezujući poduku s konstruktivističkim učenjem). Učenici će informacije primijeniti u ekstenzivnom istraživačkom zadatku koji slijedi. Nastavnik dijeli Radne materijale za učenike 6.1 i 6.2 prije početka predavanja. Oba materijala trebaju biti izložena na preklopniku (*flipchartu*) ili projektoru kako bi nastavnik tijekom predavanja na njih mogao upućivati **učenike**.

Apstraktni model je lakše razumjeti ako ga se poveže s konkretnim primjerom. To najbolje funkcioniра ako nastavnik izabere problem o kojem su učenici raspravljali u prethodnoj lekciji. Druga mogućnost je da nastavnik izabere priču, makar i izmišljenu, i to unaprijed pripremi. Demonstracije radi, ovdje navodimo uvodno predavanje o problemu smanjenja broja automobilskih nesreća (vidi 1. lekciju, tablicu učeničkih navoda).

Prije nego što krenu u pojedinosti, slušatelji trebaju dobiti potpunu opću sliku. Učenici pogledaju Radni materijal 6.1. Nastavnikovo objašnjenje uključuje sljedeće napomene:

- Ovaj dijagram je model procesa političkog odlučivanja. Prikazuje različite faze tog procesa. Proces počinje pri vrhu – *rasprava* o tome što se smatra „problemom“. To je rasprava o utvrđivanju programa koju smo vidjeli u prethodnoj lekciji. Jednom kada problem dospije u program, počinje rasprava o ispravnom rješenju.
- Ishod ove rasprave je *odluka* – na primjer zakon, ili neka konkretna radnja.

- Odluka se potom *provodi* – počinje djelovati. Proizvodi učinke. Na primjer, novi se zakon počinje primjenjivati, ili se gradi nova bolnica.
- Ljudi uskoro izgrađuju svoje *mišljenje*. Slažu li se s tom odlukom sada kada mogu vidjeti njen učinak? Na primjer, ispunjava li ona njihove interese?
- Prije ili kasnije dolazi do nekih *reakcija*. To mogu biti prijateljski ili kritički osvrti u medijima, izjave političara, ili prosvjedi.
- Reakcije mogu dovesti do *nove rasprave* o tome koje *probleme* bi trebalo uključiti u politički program. Možda neki ljudi smatraju da izvorni problem nikada nije ni bio riješen, a možda su se stvari i pogoršale. Ili su poduzete mjere proizvele neke popratne učinke koji su uzrokovali nove probleme. Politika se događa u ciklusima; neki problemi se stalno trebaju rješavati, a neka rješenja se trebaju poboljšati. Dakle, ciklus pokazuje da je politika vrlo praktičan posao koji se odvija prema obrascu pokušaj - pogreška.
- Međutim, moguće je i da proces bude *okončan* (konac neke konkretne politike). Možda je odluka bila dobra i problem je riješen – ili se problemu nije posvetila dovoljna pažnja osiguravanjem dalnjih političkih npora.

Učenici mogu postavljati pitanja o stvarima koje nisu sasvim razumjeli. Nastavnik mora odlučiti koja pitanja je najbolje riješiti odmah, a na koja je bolje odgovoriti nakon što se navede konkretni primjer.

U drugom koraku, nastavnik daje primjer koji prikazuje model. Ovdje ima dosta ponavljanja, što doprinosi jasnoći i razumijevanje. Kategorije su povezane s ključnim pitanjima i pojedinostima. Radni materijal za učenike 6.2 potkrepljuje predavanje.

Kao primjer se navodi jedan izmišljeni slučaj. Upućuje na primjer iz 1. lekcije – problem smanjivanja broja automobilskih nesreća (vidi Nastavni materijal 6.1, koji se temelji na Radnom materijalu 6.2).

Ako je potrebno, učenici postavljaju dodatna pitanja, a nastavnik ta pitanja može prenijeti cijelom razredu. Na taj način, nastavnik saznaje je li razred razumio poruku predavanja. Učenici će možda biti iznenađeni količinom argumenata i rasprave te „egoističnog“ načina na koji protagonisti promiču konkretne interese. Nastavnik naglašava da je zalaganje za tuđe interese bitno u demokraciji, i to tako da se nečija stajališta čuju kako bi se na taj način stvorila šansa njihovas uzimanja u obzir kod donošenja odluka. U nekim slučajevima se pronalazi kompromis.

2. Osnivanje grupa za istraživački zadatak

Raspravu ne treba nastaviti. Bit će vremena za to u zadnjoj lekciji. Nastavnik odlučuje zajedno s učenicima koja pitanja žele obrađivati. Materijal koji su prikupili ima funkciju smjernica – o kojim se pitanjima raspravlja? Koje su odluke donijete u nedavnoj prošlosti?

Učenici formiraju grupe od dva do četiri učenika. Njihova izlaganja trebaju biti spremna za četvrtu lekciju. Svoje rezultate iznose u Radnom materijalu za učenike 6.2 koji će se umnožiti i podijeliti razredu.

Učenicima su potrebni kriteriji za odabir problema:

- *Pristup informacijama*: u trenutačnim procesima odlučivanja, učenici će pronaći mnogo informacija u novinama i na internetu. S druge strane, budući da je ciklus nepotpun, moći će obraditi samo prve faze, npr. do odluke ili provedbe. Pragmatični pristup je, stoga, pogledati novine koje su izašle posljednjih nekoliko tjedana i izabrati ono što je ušlo u političke programe.
- *Osobni interes*: Učenici odabiru problem koji smatraju posebno hitnim. Mogu se pozvati na „zid šutnje“ iz prve lekcije. Međutim, trebaju shvatiti da se pristup informacijama može i otežati.

3. Istraživački zadatak

Ostatak 2. lekcije i cijelu 3. lekciju učenici istražuju. Samostalno planiraju svoj rad.